

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-261-6-30>

**GENESIS AND ETYMOLOGICAL STRUCTURE
OF ENGLISH TERMINOLOGY OF COSMETOLOGY AND
AESTHETIC MEDICINE**

**ГЕНЕЗА ТА ЕТИМОЛОГІЧНИЙ СКЛАД
АНГЛІЙСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ КОСМЕТОЛОГІЇ
ТА ЕСТЕТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ**

Holtsova M. H.

*Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of the Romance and Germanic
languages and Translation
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine*

Гольцова М. Г.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри романо-германських
мов і перекладу,
Національний університет
біоресурсів і природокористування
України*

Savchenko V. Ya.

*Master student,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

Савченко В. Я.

*магістрант II року навчання,
Національний університет
біоресурсів і природокористування
України
м. Київ, Україна*

Термінологія, особливо її галузь – термінологія краси та естетичної медицини (далі – КЕМ) відображає історію розвитку світової цивілізації. Термінологія КЕМ знаходиться в стані постійного розвитку, вона змінюється з часом і її розглядаємо у взаємодії з іншими системами термінів з медицини, мистецтва, мікробіології, хімії, ботаніки тощо (див. Таблицю 1).

Як видно з наведеної вище таблиці, лексичні одиниці в галузях медицини, мистецтва, живопису, мікробіології, хімії, ботаніки тощо є продуктивним джерелом доповнення та оновлення термінів КЕМ.

Важливо відзначити, що в термінології КЕМ є історичне ядро термінології – термінологічний центр. Так, основними термінами КЕМ є, наприклад, *skin, epidermis, dermis and subcutaneous tissue, hypohidrosis, tissue, powder, eye shadow, wrinkles, aging, rejuvenation*. Крім того, термінологія КЕМ включає нові одиниці нестабільної термінології

(remote diagnostics, drug for the production of botulinum toxin, built-in bra, laser 3D rejuvenation, blepharoplasty).

Таблиця 1

Зв'язок КЕМ з іншими галузями та побутовою лексикою

КЕМ	Галузь	Приклад запозиченого терміна
	Медицина (анатомія, геронтологія, дієтологія, дерматологія, онкологія, стоматологія, урологія, хірургія)	<i>deep musculo, cherry angioma, metabolic syndrome, vacuum, graduate therapy, anagen alopecia, implant, bilateral gynecomastia, diet, scar</i>
	Мистецтво, живопис	<i>contour, matte, pigment, shape, technique, palette, gloss, foundation, balayage, texture, artificial</i>
	Мікробіологія	<i>antiseptis, ptosis, pigments, antibody, pediculosis, mycosis, dermatitis, eczema, furunculosis, seborrhea, albinism, birthmark, akne</i>
	Хімія	<i>hyaluronic acid, hydroquinone, laureth sulfate, acetone, bithionol, chloroform, metabromsalan, methylene chloride, vinyl chloride, zirconium-containing complexes</i>
	Ботаніка	<i>aloe vera, jojoba, olive, oats, lavender, patchouli, witch hazel, coconut, argan, algae extract, calendula, chamomile (flowers, essential oil), glycerin</i>
	Побутова сфера	<i>crayon, (cupid) bow, (electrolytic) cup, (eyebrow) pencil, (manicure) bowl, emery board</i>

Загальноживана лексика залишається важливим джерелом термінологічного поповнення КЕМ, наприклад: *horn wart* – рогова бородавка (з твердою оболонкою), *cherry angioma* – вишнева ангиома (кольором схожа на вишневий), *bat ear* – рогате вухо у формі вухок кажана, *bulldog clip* – затискач у формі підборіддя бульдога, *lip line* – лінія губ (контур), *bunny* – зморшка біля носа (форма схожа на зморшку біля носу кролика). Тенденція до використання під час термінотворення сталого словникового фонду призвела до появи великої групи нових термінів.

Причини взаємопроникнення слів однієї мови в іншу можна поділити на лінгвістичні та екстралінгвістичні. Зовнішні (екстралінгвістичні) включають наявність тісних політичних, економічних і культурних зв'язків між мовою-реципієнтом і мовою-джерелом.

До внутрішньомовних (лінгвістичних) чинників впливу на розвиток мови можна зарахувати ті, що зумовлені властивостями певної мовної системи і становлять значний теоретичний і практичний інтерес [2, с. 22].

До внутрішніх причин запозичення належать: потреба назвати нове поняття чи предмет; необхідність використання запозиченого слова, а не описової фрази. М. Кочерган виокремлює такі внутрішні чинники, які стимулюють уходження запозичених лексем: 1) намагання уникнути полісемії, закріпити за своїм і чужим словом різні смислові від-тінки; 2) прагнення замінити багатослівне найменування однослівним [1, с. 229-230].

Найбільш численні терміни походять із класичних мов завдяки використанню латини та грецької мови під час зародження та розвитку медицини. Кількісний аналіз показує, що французькі термінологічні одиниці, займають друге місце. Терміни, що походять з англійської мови, переважають за кількістю терміни, що запозичені з інших мов, наприклад, корейської, німецької, іспанської та інших.

Запозичення з грецької мови в КЕМ часто мають непрямий характер: спочатку вони проникали в латину, а потім з латини в англійську мову, наприклад: *edema* (латинська назва, походить від грецького *oidema* (англ. *swollen tumor*)).

Що стосується латинських терміноелементів, то вони є найбільшим джерелом запозичень у термінах КЕМ, наприклад: *comedone, extraction, follicle, exfoliate, essential oils*.

Терміни КЕМ запозичують лексичні одиниці з інших мов, особливо французької, наприклад: *cream* (від фр. *creme*), *powder* (від фр. *poudre*), *massage* (від фр. *mass*), *beige* (від фр. *bege* (жовто-сірий, коричнево-сірий; натуральний колір вовни та бавовни), *balayage* (від фр. *balayer*).

Сьогодні ринок косметики активно пропонує корейські продукти та препарати, що призвело до запозичення корейських термінів до складу англійської термінології КЕМ. Процес запозичення відбувається, коли блогери краси описують продукти на своїх YouTube каналах. Через відсутність аналогів певних слів в англійській термінології КЕМ або якщо корейська термінологія охоплює це поняття ширше, ці нові слова-терміни транслітеруються англійською мовою та поповнюють термінологію КЕМ, наприклад: *suboon* – зволожуючий крем, *chok chok* – добре зволожена шкіра з природним сяйвом, *tight (taeng-taeng)* – пружна (про стан шкіри).

Запозичення з німецької мови, наприклад: *waltzed flap* (нім. *waltz* і староангл. *flappe* (сучасна англ. a blow, slap, buffet) залишаються потенційним джерелом додаткової термінологічної лексики.

Важливим джерелом додаткової термінології КЕМ є неолінгвалізація, яка відіграла важливу роль у розвитку англійської лексики наприкінці 20-го та на початку 21-го століть. Дослідження представляють нові концепції та синхронізують лексику, яка відображає останні досягнення, розвиток англійської термінології в галузі сучасної косметології та естетичної медицини, тому, як правило, новий сегмент автоматично фіксується на словниковій карті в області КЕМ. Наприклад: *laser liposuction* – лазерна ліпосакція; *cosmeceuticals* – препарати, що поєднують лікувальні властивості з косметичними, лазерна ударна хвиля; *balayage* – поступове освітлення волосся від кінчиків до кореня, *cryonics* – процедура заморожування.

Нові слова є частиною пасивного словникового запасу мовних підсистем на момент їх появи, та згодом вони можуть стати загальноживаними й увійти у сферу активного мовного вживання.

Таким чином, косметологія та естетична медицина є галуззю на піку свого розвитку та постійного доповнення новими лексичними одиницями. Ми вважаємо за необхідне подальше спостереження та документування нових англійських лексичних нововведень у термінології КЕМ для виявлення та аналізу їхніх структурних і семантичних особливостей.

Література:

1. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства: підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів освіти. Київ, Видавничий центр «Академія», 2002. 368 с.
2. Стишов О.А. Українська лексика кінця ХХ ст. (на матеріалі мови засобів масової інформації). Київ, Видавничий центр КНЛН, 2005. 388 с.